

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ Й ПЕРЕПІДГОТОВКИ БІБЛІОТЕЧНИХ КАДРІВ: ШЛЯХИ ВЗАЄМОДІЇ З ПРОГРАМОЮ „БІБЛІОМІСТ”

**Олена Башун, менеджер тренінгових центрів
програми “Бібліоміст”, кандидат
педагогічних наук**

«ГЛОБАЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ» та «БІБЛІОМІСТ»

Ініціатива “Глобальні бібліотеки” сприяє позитивним змінам в сфері інформаційних технологій завдяки оснащенню публічних бібліотек технікою й обладнанням. Відповідно населення має можливість навчатися й використовувати ці нові ресурси, отримує вільний доступ до Інтернету. Програма “Глобальні бібліотеки” діє в:

- Чилі
- Мексиці
- Ботсвані
- Латвії
- Колумбії
- Литві
- Україні
- Польщі
- Болгарії
- Румунії

В Україні ініціатива “Глобальні бібліотеки” втілюється програмою “Бібліоміст”

**Представництво Ради міжнародних
наукових досліджень та обмінів
(IREX)**

“Глобальні Бібліотеки “Бібліоміст-Україна”

“Бібліоміст” — партнерська робота IREX, USAID та Міністерства культури і туризму України за підтримки Фондації Білла та Мелінди Гейтс

“Глобальні Бібліотеки “Бібліоміст-Україна”

“Бібліоміст” співпрацює з Українською бібліотечною асоціацією (УБА), центральними і місцевими органами влади та бібліотеками на всій території України, щоб допомогти бібліотекам ефективніше задовольняти потреби місцевих громад завдяки навчанню та використанню сучасних технологій

РАДА МІЖНАРОДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОБМІНІВ (**IREX**)

IREX — це міжнародна неприбуткова організація, що адмініструє інноваційні програми для розвитку лідерського потенціалу з метою покращення якості освіти, зміцнення незалежних ЗМІ та сприяння розвитку плюралістичного громадянського суспільства

РАДА МІЖНАРОДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОБМІНІВ (**IREX**)

Заснована у 1968 році, IREX працює у більш ніж 50 країнах світу і налічує у своєму штаті понад 500 фахівців. Фондація Білла та Мелінди Гейтс обрала саме організацію IREX для впровадження програми “Бібліоміст” в Україні

ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

- Впродовж 4-х років обладнати більш ніж 1600 бібліотек України комп'ютерною технікою, щоб впровадити послугу доступу до новітніх технологій та Інтернету і надати користувачам кращий доступ до інформації
- Навчити орієнтовно три тисячі бібліотекарів користуватися новітніми технологіями, щоб краще обслуговувати читачів

ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

- Сприяти розвитку Української бібліотечної асоціації (УБА) для ефективнішого представлення інтересів бібліотек і покращити послуги населенню
- Визначити, як можна удосконалити місцеву та регіональну політику для підтримки ініціативних бібліотек і для забезпечення життєздатності проекту після завершення його фінансування Фондацією Білла та Мелінди Гейтс

Конкурси програми “Бібліоміст”

ВІЛЬНИЙ ДОСТУП ДО ІНТЕРНЕТУ У БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ

- **Мета конкурсу**

Обладнати обрані бібліотеки для впровадження нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету

- **Проведено 2 раунди**

- 1-й раунд: переможці – 46 ЦБС

(269 бібліотек – 701 комп'ютер)

- 2-й раунд: переможці – 153 ЦБС

(730 бібліотек – 2223 комп'ютери)

- **Закінчено збір анкет для 3 раунду**

(15 листопада 2011)

Результати інших конкурсів програми “Бібліоміст”

- Співпраця бібліотек з місцевими громадами (6 раундів - 42 переможці)
- Навчально-інноваційна бібліотека (2 раунди – 8 переможців)
- Сучасна бібліотека йде в люди (1 раунд – 5 переможців)
- Лідер бібліотечної справи I-II (19 проектів, стажування в США, Польщі)

“Бібліоміст” і навчання бібліотекарів

- Головний тренінговий центр (ГТЦ)
- Регіональні тренінгові центри (РТЦ)
- Співпраця РТЦ з бібліотечними ВНЗ
- Проекти “Бібліоміст-Крим”, “Бібліоміст-Львівщина”
- Навчально-інноваційні бібліотеки
- Навчання лідерів бібліотечної справи
- Семінари та тренінги для переможців програми “Бібліоміст”

Підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів

- Робота Головного тренінгового центру (ГТЦ)
- Відкриття обласних тренінгових центрів

Головний тренінговий центр (ГТЦ)

ГТЦ створений Українською бібліотечною асоціацією (УБА), ключовим партнером програми, на базі та за підтримки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Завдання ГТЦ:

За спеціально розробленими курсами проводиться підвищення кваліфікації бібліотечних працівників Київської області та тренерів обласних навчальних центрів

Навчальні програми ГТЦ

- 3 обов'язкові модулі для бібліотек-переможниць
- 3 нові модулі з актуальних питань для бібліотек
- Дистанційне навчання за 2 і 3 модулями

Програма "Організація і управління змінами у публічній бібліотеці в умовах інформатизації і соціально-економічних перетворень"

- Модуль 1: Основи комп'ютерної грамотності. Основи роботи в Інтернеті для бібліотечних працівників
- Модуль 2: Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці
- Модуль 3: Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек

Нові навчальні програми (модулі 4-6)

- Інтелектуальна свобода та доступність інформації в демократичному суспільстві. Етика бібліотечного працівника
- Адвокація: представлення інтересів бібліотек
- Технологія веб 2.0 для бібліотек і користувачів: нові можливості розвитку середовища

Дистанційні курси (2 і 3 модулі)

- Апробація курсу в ГТЦ тренерами РТЦ (липень-серпень 2011 р.)
- Створення власних сторінок дистанційного курсу в РТЦ
- Апробація курсу в РТЦ (модуль 2-3) як для переможців (додатково для тих, хто не пройшов очне навчання), так і для інших бібліотек, що не є переможницями протягом 2011-2012 рр.

Регіональні тренінгові центри (РТЦ)

Створені в кожній обласній бібліотеці як осередки розвитку обласної бібліотечної інфраструктури

Завдання:

1. Навчання працівників бібліотек-учасниць програми “Бібліоміст”
2. Підвищення кваліфікації інших бібліотекарів області у сфері новітніх інформаційних технологій
3. Навчання та інша робота з користувачами відповідно до їх інформаційних потреб

Напрямки роботи РТЦ

- Обов'язкові тренінги для переможців
- Додаткові (в т. ч. виїзні) тренінги для бібліотекарів
- Тренінги для користувачів
- Консультації та доступ до Інтернету користувачам
- Співпраця з партнерами
- Реклама РТЦ, видавнича діяльність

Сайт для РТЦ

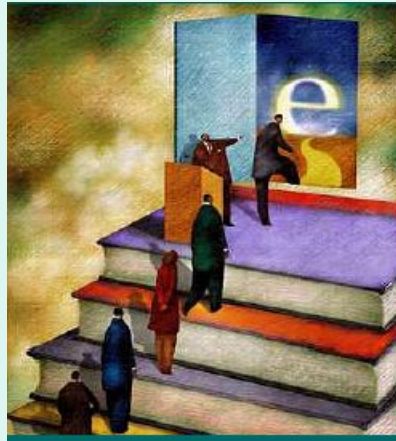
(спільне наповнення)

- Посилання на сайти, блоги РТЦ
- Навчальні програми за модулями
- Посібники для тренерів
- Лекції, презентації, відеоматеріали
- Роздаткові матеріали
- Інтерактивне спілкування тренерів
- Результати анкетування тренерів, учасників навчання

www/bibliomist.org.ua

Співпраця програми “Бібліоміст” із закладами, які ведуть підготовку бібліотечних фахівців

- Мета – налагодження взаємовигідних стосунків щодо оновлення навчальних програм і системи підвищення бібліотекарів та проходження студентами практики на базі РТЦ

Форми співпраці з ВНЗ

- Проведення семінарів, або тренінгів для викладацького складу навчального закладу за тематикою: інноваційні бібліотечні послуги, адвокаційні кампанії для бібліотек, стратегії та тактики фандрейзингу у бібліотечній справі та ін.

Мета семінарів для ВНЗ

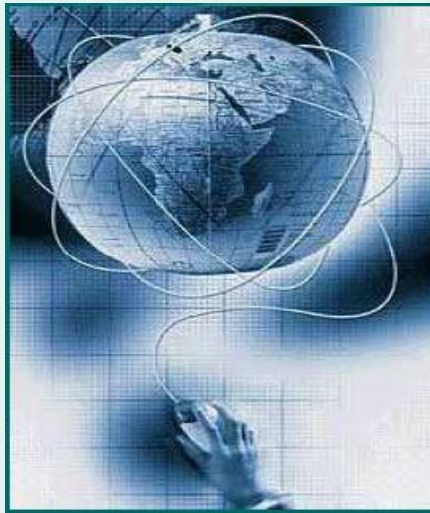
Метою проведення семінарів та тренінгів для викладачів є можливе введення нових навчальних курсів у закладі або/та оновлення навчальних програм вже існуючих курсів

Опитування викладачів ВНЗ

Перед проведенням семінарів
або тренінгів для викладацького
складу ВНЗ планується
проведення міні-опитування з
метою визначення потреб
викладачів

Форми співпраці з ВНЗ

- Проведення лекційних курсів для слухачів напряму «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство» фахівцями ГТЦ або РТЦ на базі навчального закладу

Форми співпраці з ВНЗ

- Проходження виробничої практики студентів напряму «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство» у тренінговому центрі, що працює за підтримки програми “Бібліоміст” при кожній обласній універсальній науковій бібліотеці

Форми співпраці з ВНЗ

- Проходження виробничої практики студентів напряму «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство» у бібліотеках, які співпрацюють з проектом «Бібліоміст» та активно впроваджують інноваційні бібліотечні послуги

**Реалізація запропонованих
форм співпраці
відбуватиметься за рахунок
програми «Бібліоміст» та не
потребуватиме додаткових
витрат з бюджету
навчального закладу**

Підсумки та обговорення

Дякую за увагу!

obashun@irex.ua

067-442-70-54